

Arkivnr: 2014/23406-5

Saksbehandlar: Sissel Øverdal

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Yrkesopplæringsnemnda		26.10.2016
Utval for opplæring og helse		03.11.2016
Fylkesutvalet		16.11.2016
Fylkestinget		13.12.2016

Eit framtidretta skuletilbod for ungdom frå Etne

Hausten 2013 vart det starta opp eit prosjekt for å greie ut mogleg samarbeid om vidaregåande opplæring for ungdom frå Etne og Vindafjord. Hovudføremålet med arbeidet var å sikre ungdom på båe sider av fylkesgrensa likeverdig tilgang til eit felles skuletilbod av høg kvalitet. I denne saka vart det fatta eit vedtak i juni 2014. Seinare politiske vedtak har hatt mykje å seie for saka, mellom anna vedtak om fritt skuleval over fylkesgrensa i desember 2014. I juni 2016 fatta fylkesutvalet i Rogaland fylkeskommune vedtak om at dei vil leggje til rette for elevane i regionen ved skulen i Ølen i sitt høyrings svar til Hordaland fylkeskommune sitt forslag om framtidig skulestruktur i Etne. Fylkestinget i Hordaland fatta vedtak i saka «Skulebruksplan 2017-2030» i oktober 2016.

Bakgrunnen for at samarbeidet om ein felles skule kom i gang, var omsynet til elevane. Det er deira rettar og skuletilbod som fylkeskommunane har plikt å innfri. Vedtaket som no er fatta av fylkestinget i oktober 2016, samt vedtak i fylkesutvalet i Rogaland i juni 2016 om vidare samarbeid, sikrar vidareføring av fylkesavtalen om fritt skuleval - og gjennom denne eit godt og breitt skuletilbod i regionen. Fylkesrådmannen meiner at gjennom desse vedtaka er hovudføremålet for prosjektet frå 2013 oppfylt. I det vidare arbeidet er det samarbeidet om tilbod til elevane som er det viktigaste å følgje opp.

Forslag til innstilling

1. Fylkestinget tar saka til orientering.
2. Fylkestinget ber fylkesrådmannen hausten 2017 kome tilbake med ei orientering om resultata av samarbeidet med Rogaland fylkeskommune med omsyn til elevar, tilbod og tilhøva for dei tilsette.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Svein Heggheim
fylkesdirektør opplæring

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Vedlegg 1: «Eit framtidretta skuletilbod for ungdom frå Etne og Vindafjord» 2. juli 2013.

Fylkesrådmannen, 14.10.2016

Bakgrunn

Hausten 2013 vart det starta opp eit prosjekt for å greie ut mogleg samarbeid om vidaregåande opplæring for ungdom frå Etne og Vindafjord. Hovudføremålet med arbeidet var å sikre ungdom på begge sider av fylkesgrensa likeverdig tilgang til eit felles skuletilbod av høg kvalitet. Arbeidet var forankra i mandat frå fylkesordførarane i dei to fylka (vedlegg).

Det blei lagt fram ei felles sak i fylkestinga både i Rogaland og Hordaland i juni 2014. I vedtaket gav fylkestinget tilslutning til at fylkesrådmannen heldt fram med arbeidet med utgreiing av ny organisering av det vidaregåande skuletilbodet i Etne og Vindafjord kommunar med mål om å få til ein felles skule med felles styring, leining og administrasjon. Viktige oppgåver som ikkje var løyst, var korleis felles skuledrift kunne gjennomførast med omsyn til politisk, organisatorisk og administrative tilhøve. Det vart fatta same vedtak i dei to fylka.

Våren 2014 bad utval for opplæring og helse om ei utgreiing om fritt skuleval over fylkesgrensa mellom Hordaland og Rogaland. Saka blei lagt fram for fylkestinga i båd fylke i desember 2014, og det blei vedtatt å opne for fritt skuleval for elevar i kommunar som låg opp mot fylkesgrensa. Vedtaket førte til at arbeidet med prosjektet «Eit framtidretta skuletilbod» blei lagt på vent til ordninga med fritt skuleval kunne bli evaluert.

I dette saksframlegget gjer fylkesrådmannen greie for kva for erfaringar ein har med fritt skuleval og vurderer effekten av dette opp mot dei målsettingane som var utgangspunktet for samarbeid om skuletilbod i regionen Etne – Vindafjord. Fylkesrådmannen vil også gjere greie for kva for grep som er tatt for å følgje opp vedtaket for Etne vidaregåande skule i rulleringa av skulebruksplanen i fylkestinget 04.10.2016.

Erfaringar med fritt skuleval over fylkesgrensa

I Hordaland sitt saksframlegg om fritt skuleval hausten 2014 blei fleire tilhøve problematisert, mellom anna informasjonsflyt og kostnader. Erfaringar etter to inntak er at det er vanskar med å halde oversikt over søkjarane både for inntakskontor og skular. Dette er grunna i at elevane no kan søkje tilbod anten berre i eitt eller i begge fylke, og vi har ikkje innsikt i kva dei har søkt utanfor heimfylket. For heimfylket skaper det usikkerheit med omsyn til om dei ein har ansvar for, får oppfylt retten sin til vidaregåande opplæring. Det er fylkeskommunen der eleven er registrert busett, som har dette ansvaret, og ikkje fylket der elevane søker skuleplass.

For dei vidaregåande skulane er det vanskeleg å vite kor store klassar og grupper vert, og dermed ressurs- og stillingsbehov, før elevane er tatt inn. I tillegg har skulane opplevd at det i nokre tilfelle tar lang tid før dei får tilgang til naudsynnte opplysningar om elevar som søker på tvers av fylkesgrensa. Grunnskulane melder om at det er noko meir krevjande med søking til vidaregåande opplæring, då dei to fylka ikkje har same rutinar og tidsfristar. Desse utfordringane har inntaksansvarlege i dei to fylka jobba med. Det har vore tett samarbeid om inntaket i alle år mellom Rogaland og Hordaland, og slik har ein klart å minimere desse vanskanane på fylkesnivå, medan skulane har måtta leve med noko usikkerheit sjølv om dei vert følgt tett opp.

I Hordaland sitt saksframlegg om fritt skuleval blei det nemnt at om lag 25 - 35 fleire elevar truleg ville søkje tilbod i Rogaland, i tillegg til dei 230-250 plassane vi allereie kjøper kvart år med fritt skuleval. Evalueringa har vist at dette anslaget var i overkant. Det vi har sett, er at omfanget kjøpte plassar i Rogaland har stege med ca. 10 per år, medan Rogaland kjøper mellom 10 og 20 fleire plassar i Hordaland, og då i hovudsak ved Etne vidaregåande skule.

Det som er viktig å ta med vidare, er at skulane også gir positive tilbakemeldingar. Skular melder om at elevane i grensekommunane gjennom fritt skuleval har fått tilgang til eit breiare skuletilbod, samstundes som dei kan bu heime. Fritt skuleval og eit breiare tilbod ser ein kan auke elevane sine moglegheiter til å treffe rette val i høve utdanningsprogram og kan slik vere med å auke fullføringa.

Skulebruksplan 2017-2030

I høyringsframlegget til rullert skulebruksplan vart det vist til at samarbeidsavtalen med Rogaland fylkeskommune om fritt skuleval over fylkesgrensa fører til at mange elevar tek imot tilbod i Rogaland. Av om lag 130 elevar frå Etne i offentlege vidaregåande skular, går om lag 40 % på Etne vidaregåande skule, 50 % ved ein skule i Rogaland og dei resterande ved ein skule i Hordaland. Verken Etne eller Ølen vidaregåande skule har eit stort søkjargrunnlag. Dette gjer at enkelte tilbod er sårbare i høve til låge søkjartal, slik at det ikkje er sikkert at tilbodet vil starte opp kvart år. I høyringsframlegget vart det også vist til at avstanden mellom dei to skulestadene er om lag 12 kilometer.

Rogaland fylkeskommune har i sitt høyringssvar (vedtak i fylkesutvalet, juni 2016) sagt at dei er positive til å ta imot elevane frå Etne ved Ølen vidaregåande skule, og at dei ynskjer å fortsette samarbeidet med Hordaland fylkeskommune for ein god vidaregåande skule for elevane i regionen.

Vedtaket som blei fatta av fylkestinget i Hordland fylkeskommune seier at:

- *Etne VGS og Ølen VGS vert slått saman til ein skule og lokalisert ved dagens Ølen VGS. Det vert etablert eit prosjekt for samanslåingsprosessen med representantar frå begge fylkeskommunane.*
- *Hordaland fylkeskommune føreset at elevane ved Etne VGS får fullført påbegynte utdanningsprogram ved den samanslåtte skulen. Vidare føreset ein at programfaga Etne VGS har i dag vert overført til den samanslåtte skulen.*

Det vert no arbeidd med iverksetting av vedtaket i eit formalisert samarbeid mellom Rogaland og Hordaland fylkeskommune. Rogaland fylkeskommune vil opne for søking til alle utdanningsprogram og programområde som finst i Etne i dag. Dersom innsøkinga tilseier at tilboda kan starta, vil dei bli vidareførde.

Ølen vidaregåande skule blei bygd av Hordaland fylkeskommune på 80-talet for å ivareta alle elevar i denne regionen (Etne og dagens Vindafjord). Ved skulen er det no noko utbetningsarbeid på gang. Det kan difor vere aktuelt at RFK leiger lokala til Etne vidaregåande i Tesdal 2-3 år framover til Rogaland fylkeskommune har klar nye verkstadslokale i Ølen.

I tillegg hadde vedtaket eit punkt om dei tilsette ved skulen: «*Dei tilsette ved Etne vgs må få tilbod om vidare tilsetjing ved Ølen vgs så langt det er råd, eller overføring til andre fylkeskommunale skular.*» For tilsette i Hordaland fylkeskommune gjeld rettane som går fram av reglane for omstilling. Dei tilsette vil bli følgde opp av arbeidsgjevar i nært samarbeid med HR-seksjonen. Arbeidet med omstilling startar i oktober med oppretting av omstillingsutval ved skulen. Nye utdanningsprogram og programområde ved Ølen vidaregåande skule og fleire elevar ved skulen vil føre til behov for fleire tilsette. Ei av oppgåvene for prosjektet som følgjer opp vedtaket, er samarbeid om utlysning av stillingar. Ein ser at det å bevare kompetanse i regionen kan vere ein føremon for utviklinga av eit godt skuletilbod i regionen.

Eit framtidsretta skuletilbod – ei vurdering

I vedtaket om ein felles skule våren 2014 vart det ikkje sagt noko om skulestad, men i saksframlegget blei det presentert ein modell med skuletilbod både i Etne og Ølen. Sidan den tid har fleire av tilhøva for fylkeskommunane endra seg. Hordaland fylkeskommune er i ein økonomisk situasjon som - i tillegg til andre endringar - har gjort det naudsynt å vurdere skule- og tilbodsstruktur. Ved å samle fagmiljøa på færre einingar vert fagmiljøa robuste og kan lettare tilpasse seg endringar i næringslivet og samfunnet generelt i åra framover. I saksframlegget til «skulebruksplan 2017-2030» vert det vist til at det er vedtatt regionsenterstruktur som skal gje hovudretninga for ny skulestruktur og slik sikre eit breitt skuletilbod. I tillegg vert det vurdert om dei fleste elevane får ei akseptabel reisetid.

Ein felles skule i regionen Etne – Vindafjord vil kunne få om lag 300 elevar. Dette blir ikkje ein stor vidaregåande skule, men eit slikt elevtal vil kunne gje eit meir føreseieleg tilbod over tid. Både i Hordaland og Rogaland fylkeskommune er det krav til ei viss oppfylling før tilbod vert sett i gang. Med fleire elevar som søkjer til same skulen, er det meir sannsynleg at tilboda blir stabile over tid. I tillegg ligg dei to skulane nær kvarandre.

Bakgrunnen for at samarbeidet om ein felles skule kom i gang var omsynet til elevane. Det er deira rettar og skuletilbod som fylkeskommunane har plikt til å innfri. Vedtaket som no er fatta av fylkestinget i oktober 2016, og vedtak i fylkesutvalet i Rogaland i juni 2016 om vidare samarbeid, sikrar vidareføring av fylkesavtalen om fritt skuleval, og gjennom denne, eit godt og breitt skuletilbod. Fylkesrådmannen meiner at hovudføremålet for prosjektet frå 2013 gjennom desse vedtaka er oppfylt, og i det vidare arbeidet er det samarbeidet om tilbod til elevane som må prioriterast.

I og med at innsøking til skuletilbod skjer våren 2017, og inntaket vert gjort utover våren, er ikkje ei oversikt mogleg før til hausten. Det same gjeld oppfølginga av dei tilsette med omsyn til tilsettingar i nye stillingar, omplasseringar m.m. Fylkesrådmannen ønskjer å kome tilbake med ei melding hausten 2017 om resultata av samarbeidet med omsyn til elevar, tilbod og tilhøva for dei tilsette.